

Maaraamatukogude sektsiooni teabepäev

... toimus tänavu 18. märtsil Rahvusraamatukogus.

Nagu viimastel aastatel tavaks saanud, oleme püüdnud ühe päeva sisse mahutada 5-6 ettekannet, et pakkuda kohaletulnutele ühe päeva jooksul maksimaalselt infot.

Seekord olid teemad nõ seinast seinale – kuulasime loenguid psühholoogiast ja esoteerikast, samas saime häid näpunäiteid ka raamatukogu turundamisest. Lisaks lastekirjanduse ülevaade, mõtisklus vene kirjanduse olukorrast eestis ja Karl Martin Sinijärve heietus raamatukogude teemal.

Päeva alustas psühholoog, Eesti Lastekaitse Liidu esindaja, IVAR TRÖNER, kes rääkis isiksuse arengust ja sellest, kuidas „olla see mina, kes tõeliselt ollakse“.

Ettekanne oli huvitav ja pani nii mõnegi iseennast ja oma arengut puudutava küsimuse peale teisiti mõtlema.

Tröner rääkis sellest, et Eesti lapsed on õnnelikud. Täiskasvanud on õppinud oma ebaõnne varjama, aga lapsed on siirad.

Õnnelikud on need inimesed, kelle igapäevategevused ühtivad nende isiksuseomadustega.

Kahjuks on tänapäeval vähe neid inimesi, kes igapäevast tööd saavad teha lähtuvalt isiksuseomadustest ja soovidest.

Järgmine esineja, Eesti Kirjanike Liidu esimees, KARL-MARTIN SINIJÄRV, ütles, et ta ei taha vastandada traditsioonilist ja e-raamatut. Riigi raha peab alles jääma ka paberraamatute toetuseks. Raamatu ja toidu ostmisel ei tohiks inimene vaadata rahanumbrit!

Raamatukogude võrk on võrreldav Internetiga. Mida rohkemates kohtades (ka raamatukogudes) on häid raamatuid, seda parem on.

Sinijärv meenutas ka oma kohtumisi Eestimaal eri paigus asuvates raamatukogudes ja tõi välja selle, et raamatukogud on väga erinevad ja ka kohtumised nendest on alati erinevad – ühes raamatukogus kirjanikega kohtumisel ollakse ükskõiksed, teises aga on suur huvi.

Samuti rõhutas ta, et oluline on see, et mida rohkem on viise ja vorme kirjandusega kokkusaamiseks, seda parem. Oluline ei ole, mis kujul või vormis raamat on. Kes eelistab e-raamatut, lugegu seda, kes hindab traditsioonilist raamatut, sellele peab alles jääma võimalus seda lugeda. Kõik need asjad on head!

MARJU SALUSTE Lääne-Virumaa Keskraamatukogust rääkis teemal "Esoteerilise kirjanduse lugemine, kas alateadlik usuline otsing?"

Marju Saluste kaitses 2011. aastal Tartu Ülikoolis Usuteaduskonnas magistratöö teemal "Uue vaimsuse kirjanduse retseptatsioon". Samal teemal on tal ette valmistatud loeng, mis räägib esoteerilisest kirjandusest ja selle lugemisest (kes loevad, kui palju loevad, miks loevad jne.).

Peab nentima, et selle teema lahtirääkimiseks oli teabepäeval planeeritud ajast ilmselgelt liiga vähe. Seepärast soovime kutsuda Marju oma raamatukogusse sellel teemal pikemalt rääkima.

ÕNNE METS, projekti EOD kommunikatsioonijuht Rahvusraamatukogust, tegi huvitava ettekande teemal "Raamatukogu kui kultuuriasutuse kommunikatsioon".

Üha enam on raamatukogust saamas koht, kus mitte ainult ei laenutata raamatuid, vaid kuhu tullakse kui kultuuriasutusse kõige laiemas mõistes. Raamatukogule jääb alati tema traditsiooniline funktsioon, kuid kui on jõudlust, vajadust ja võimalusi, siis saab raamatukogust teha piirkonna kultuurikeskuse. Kuidas raamatukogu kui kultuuriasutust heas mõttes müüa ja seda nähtavaks teha? Ta märkis, et alati tuleb teada, milleks on nõudlust ja milleks on jõudlust. See tähendab, et tuleb kursis olla oma piirkonna sihtrühmadega ja teada, mida nad ootavad, kuid samas tuleb adekvaatselt hinnata ka oma võimalusi. Seejuures ei tohiks unustada ka kõiki teisi selle piirkonna asutusi, näiteks koolid, muuseumid ja teised, kelle eesmärgid kattuvad raamatukogu omadega ning kellega koostöös on võimalik pakkuda uusi ja huvitavaid teenuseid või korralda üritusi. Kindlasti

tasuks kaasata ka kohalikku elanikkonda andes sellega mõista, et iga inimene on oodatud ja tema soove arvestatakse. Örne Mets rõhutas ka nõ ise pildil olemise vajalikkust. Tänapäevased võimalused sotsiaalmeedia kaudu infot saada ja infot jagada on äärmiselt olulised. Tuleb ise olla aktiivne ja vastuvõtlik, küsida ja avaldada arvamust, siis pannakse sind ka rohkem tähele.

IGOR KOTJUHI ettekanne oli seekord üles ehitatud pisut teisest vaatenurgast kui tavaliselt. Eelkõige teame teda kui vene kirjanduse suurepärase tutvustajat, kuid seekord tõstas ta küsimuse, kuhu kuulub see venekeelne kirjandus, mis luuakse Eesti pinnal. Kas on tegemist eesti kirjandusega või siis pigem mitte? Alustuseks palus ta mõelda, kuhu on paigutatud meie raamatukogudes eesti venekeelne kirjandus: on see eesti kirjanduse või väliskirjanduse riivil? Kui meil ilmub võrukeelne raamat, siis on ilmne, et see leiab koha eesti kirjanduse hulgas. Kuid eesti venekeelne kirjandus? Kas sama loogikat ei saaks kasutada ka nende kohta? Need ja mitmedki teised samalaadsed küsimused jäid seekord kõlama tema ettekandest. On selge, et ühest vastust ei suutnud anda ka raamatukoguhoidjad, sest enamuse meist polnud sellel teemal isegi mõelnud. Igor Kotjuhi ettekandest jäi igal juhul kõlama mõte, et Eestis tegutsev vene kirjanikkond oleks meeleldi osa eesti kirjanikkonnast ja identifitseerib end osana sellest. Oma osa on täita siin ka raamatukoguhoidjatel soovitades lugejatele eesti venekeelset kirjandust.

Tuntud lastekirjanduse uurija JAANIKA PALM tegi ülevaate uusimast lastekirjandusest ja mulluse lastekirjandusaasta säravamatest tähtedest. Ta andis numbrilise ülevaate eelmisel aastal ilmunud lasteraamatutest ning tutvustas lähemalt ka neid, mida igal juhul tasuks raamatukogusse soetada. Eriti rõõmustavaks pidas ta seda, et kasvanud on kvaliteetsete aimeramatute hulk. Kui aastaid olid populaarsed erinevad meisterdamise raamatud, siis eelmisel aastal ilmunud lastele mõeldud teadusraamatud on eriti oodatud ja vajalikud. Igati rõõmustav on ka see, et mudilastele mõeldud raamatud on muutumas üha atraktiivsemaks ja jõukohasemaks – kaunist pilti täiendab eakohane tekst.

Päeva lõpuks tegi ERÜ maaraamatukogude sektsiooni esimees LEA RAND põgusa ülevaate sektsiooni tegevusest 2012. aastal ja rääkis tähtsamatest sündmustest, mis tänava ees seisavad.

Teabepäeval osalejatel paluti vastata väikesele ankeedile, kus olid küsimused koolitusvõimaluste ja rahastamise kohta ning paluti välja tuua oma ootused sektsioonile ja oma maakonna esindajale. Kõik 21 vastajat ütlesid, et tööandja poolt takistusi koolitustel osalemiseks ei ole, kolm vastajat lisasid, et probleemiks on ainult raha vähesus.

Enamusel vastajatest tasub koolituskulud kohalik omavalitsus, kuid toodi välja ka seda, et osa koolituste eest tuleb siiski ka ise maksta või valida tasuta koolitusi, sest eelarve võimalused on siiski piiratud.

Pooled vastajatest leidsid, et käesoleva aasta eelarves on koolitusrahasid piisavalt, seitsmel juhul on koolitusrahad liiga väikesed või pea olematud. Siinkohal on suur küsimärk, kuidas on võimalik 14 inimesel osaleda aasta jooksul koolitustel 100 eurose eelarvega? Üks vastaja tõi välja, et summa on jätkuvalt sama, mis 10 aastat tagasi. Selle eest saabki käia vaid sektsiooni korraldatud koolitustel, sest need on mõistliku hinna eest.

Küsimusele, milliseid koolitusi inimesed vajaksid, anti päris palju erinevaid vastuseid. Enim kordusid järgmised teemad: uuem kirjandus ja noored kirjanikud, psühholoogia, infotehnoloogia uued võimalused, arengukava koostamine, dokumendihaldus raamatukogus, raamatukogu turundamine, projektide kirjutamine lisafinantside saamiseks, kultuuripoliitika ja raamatukogude rahastamine, raamatukogude kestmajäämise võimalused EV-s.

Ootustena sektsioonile toodi välja seda, et sektsioon peaks ennast rohkem nähtavaks tegema ja enam suhtlema raamatukogudega maakondades, mediakajastusi sektsiooni töödest ja tegemistest, sõnavõtte medias raamatukogude kaitseks. Välja toodi ka palgaprobleemi ja riigirahastuse jätkumise toetamist. Positiivne oli lugeda ka kiidusõnu, nagu „Olen väga rahul ja tänan tegijaid!“ või „Teabepäevad ja suveseminarid on olnud sisukad ja huvitavad“. Eks igale tegijale on hea aeg-

ajalt oma tegevuse kohta positiivset tagasisidet saada. See annab jõudu ja indu edasitegutsemiseks. Ootustena oma maakonna esindajale märgiti ära, et ta võiks end rohkem nähtavaks teha, tähtsustada rohkem raamatukogutööd ja teha raamatukogud veel nähtavamaks, tunda huvi külaraamatukogude töö kohta terves maakonnas ja edastada infot sektsioonis tehtavast ja räägitust. Paraku tuli lugeda ka sellist kommentaari, et „Ei tulegi meelde, kes meil on!“ See viimane paneb küll mõtlema, et midagi on vist tegemata jäänud.

Siinkohal saame ainult lubada, et püüame rohkem nähtavad olla, endast ja oma tegemistest rohkem rääkida, kirjutada ning võimaluste piires edaspidi seminaride ja teabepäevade planeerimisel arvestada soovitud temadega.

Urve Salumaa, Pärnu-Jaagupi Raamatukogu
Eha Marrandi, Oisu Raamatukogu
Lea Rand, Toila Raamatukogu